

Zbigniew BORTLICZEK
Politechnika Śląska

PROF. ZW. DR INŻ. HENRYK KOWALOWSKI
KALENDARZ ŻYCIA I PRACY 1925-1995

1925

Henryk Lesław Kowalowski urodził się 24.08.1925 w Krakowie. Rodzice pochodzili z Zaolzia. Ojciec, Henryk Kowalowski (1891-1972), absolwent seminarium nauczycielskiego w Cieszynie, uczestnik powstań śląskich, oficer WP w służbie czynnej, we wrześniu 1939 r. internowany na Litwie, po wkroczeniu Armii Czerwonej osadzony w obozie w Kozielsku, wyszedł z Rosji z armią gen. Andersa; po powrocie do kraju z Anglii w 1946 przeniesiony w stan spoczynku ze stopniem wojskowym podpułkownika. Matka, Anna z Jeżyszków, prowadziła dom i wychowywała dzieci. Oprócz Henryka Lesława małżonkowie Henryk i Anna mieli jeszcze starszego syna Zbigniewa i młodszą córkę Halinę.

1931 - 1937

Henryk Lesław uczy się w III Państwowej Szkole Podstawowej w Krakowie.

1937 - 1941

Nauka w III Gimnazjum Ogólnokształcącym im. Jana III Sobieskiego w Krakowie, od września 1939 r. w trybie nauczania tajnego.

1941 - 1943

Nauka w Państwowej Szkole Budowy Maszyn i Elektrotechniki w Krakowie (wówczas Staatliche Fachschule für Maschinenbau und Elektrotechnik), zakończona w czerwcu 1943 r. egzaminem dojrzałości i uzyskaniem dyplomu technika budowy maszyn, zweryfikowanego w tej samej, już polskiej szkole w lutym 1945 r.

1943 - 1944

Od czerwca 1943 r. do sierpnia 1944 r. pracuje jako robotnik placowy w fabryce opon samochodowych w Krakowie, następnie jako szofer i pomocnik przy pracach mierniczych w firmie Brown-Boveri przy budowie linii wysokiego napięcia na trasie Sucha - Rabka - Zakopane.

1945

Od stycznia 1945 do lipca 1945 praca w Śląsko-Opolskiej Grupie Operacyjnej Ministerstwa Przemysłu. Najpierw jako pomocnik pełnomocnika do spraw gospodarczych, potem jako pełnomocnik uruchamiania i zabezpieczania zakładów przemysłowych w Krakowie i woj. krakowskim, następnie na Ziemiach Śląsko-Opolskich (Katowice, Chorzów, Olesno, Grodków, Nysa, Paczków); w Paczkowie jest komendantem miejscowej Grupy.

W lipcu 1945 r. urlopowany (formalnie jest to urlop zdrowotny) w związku z zamiarem podjęcia studiów na tworzonej od podstaw Politechnice Śląskiej w Gliwicach.

W Gliwicach jest od 20.07.1945 r. Od 01.08. uczy się na kursie przygotowawczym z matematyki i fizyki dla ok. 200-osobowej grupy przyszłych studentów. Dnia 29.10.1945 jako immatrykulowany właśnie student Wydziału Elektrycznego jest obecny na uroczystym inauguracyjnym wykładzie z chemii nieorganicznej prof. Wiktora Jakóba, rozpoczynającym zajęcia dydaktyczne na Politechnice Śląskiej w Gliwicach. Zmobilizowany przez rektora, prof. Władysława Kuczewskiego, pełni równocześnie obowiązki I zastępcy komendanta Milicji Akademickiej, powołanej w sierpniu 1945 r., rozwiązanej w kwietniu 1946 r. Jest już również znany jako działacz organizacji młodzieżowych OMTUR, ZNMS i Związku Studentów "Bratnia Pomoc".

1945 - 1951

Studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej, zakończone w maju 1951 r. złożeniem z wynikiem bardzo dobrym egzaminu dyplomowego na specjalności Konstrukcja Maszyn Elektrycznych i uzyskaniem na tej podstawie dyplomu inżyniera elektryka magistra nauk technicznych.

Od grudnia 1949 r. (jest wtedy na IV roku studiów) praca naukowo-dydaktyczna pod kierunkiem prof. Władysława Kołka na stanowisku młodszego asystenta w Katedrze Maszyn Elektrycznych Wydziału Elektrycznego Politechniki Śląskiej.

Równocześnie żywa działalność społeczno-polityczna: od października 1946 r. w PPS, po kongresie zjednoczeniowym 1948 w PZPR, również w Związku Studentów "Bratnia Pomoc" (w latach 1948-49 jest prezesem Związku na Politechnice Śląskiej) oraz od 1950 r. w ZNP.

1951 - 1952

W sierpniu 1951 r. skierowany do pracy przy budowie Nowej Huty. Do września 1952 r. kieruje tam działem elektrycznym Wydziału Urządzeń i Wyposażen. Równoległe prace jako asystent w Katedrze Elektrotechniki Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w Krakowie.

1952 - 1956

Od października 1952 r. studia aspiranckie w Katedrze Maszyn Elektrycznych Moskiewskiego Instytutu Energetycznego (MEI), zakończone w listopadzie 1955 r. obroną rozprawy kandydackiej pt. "Badanie parametrów obwodów wimika niejawnobiegunowych maszyn synchronicznych" ("Issledowanije paramietrow rotornyh cepiej nejawnopoljusnyh sinchronnyhmaszin") i uzyskaniem na tej podstawie decyzją Rady MEI z dnia 25.11.1955 r. stopnia naukowego kandydata nauk technicznych, równoważnego w brzmieniu polskiej Ustawy o stopniach i tytułach naukowych stopniowi naukowemu doktora nauk technicznych.

Dnia 30.04.1954 r. zawiera związek małżeński z Niną Szachową; urodzoną 19.10.1924 r., absolwentką politechniki w Iwanowo-Wozniesiensku. Nina Szachowa jest wówczas aspirantem w MEI, od października 1954 r. - kandydatem nauk technicznych z zakresu termodynamiki i pracownikiem naukowo-badawczym MEI. Dnia 20.06.1955 urodziła im się córka Helena.

Pobyt w Moskwie przedłuża się z powodu ciężkiej choroby żony. W związku z tym w listopadzie 1955 r. Henryk Kowalowski podejmuje pracę w Katedrze Maszyn Elektrycznych MEI na stanowisku pracownika naukowo-badawczego.

Do kraju wraz z rodziną wraca w kwietniu 1956 r.

1956 - 1964

Od kwietnia 1956 r. do lutego 1964 r. praca na stanowisku adiunkta w Katedrze Maszyn Elektrycznych Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

Na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej prowadzi wykłady z przedmiotów "Projektowanie maszyn elektrycznych" (specjalność Konstrukcja Maszyn Elektrycznych) oraz "Mikromaszyny elektryczne" (specjalność Automatyka i Telemechanika). Jest współautorem trzyczęściowego skryptu uczelnianego "Laboratorium maszyn elektrycznych" (pod redakcją Antoniego Plamitzera; dwa wydania w latach 1957-67). Równocześnie kontynuuje rozpoczęte w MEI badania własne tematycznie związane z rozprawą kandydacką (z tego zakresu pierwsze publikacje 1958-63 w ZNPSI "Elektryka" i w "Przeglądzie Elektrotechnicznym"). Inicjuje pierwsze w Katedrze prace z dziedziny mikromaszyn elektrycznych (opracowany na zlecenie z przemysłu wspólnie z Adamem Różyckim projekt dwufazowego asynchronicznego silnika wykonawczego z wirnikiem puszkowym, zrealizowany następnie przez zleceniodawcę w postaci pierwszej w kraju serii prototypowej; wyniki pracy były referowane na III Krajowej Konferencji Automatyki, Gliwice 1964). Uczestniczy w innych prowadzonych w Katedrze pracach naukowo-badawczych dla przemysłu (np. na temat regulacji napięcia w transformatorach piecowych - publikacja w ZNPSI "Elektryka" 1961). Jest współorganizatorem otwartego dla inżynierów z przemysłu Seminarium elektromaszynowego (komunikat na ten temat w "Przeglądzie Elektrotechnicznym" 1959). Na specjalności Konstrukcja Maszyn Elektrycznych prowadzi swoje pierwsze magisterskie prace dyplomowe.

Kontynuuje działalność społeczno-polityczną w PZPR i ZNP. W latach 1958-59 jest I sekretarzem KU PZPR oraz członkiem plenum KW PZPR w Katowicach, od 1960 członkiem władz uczelnianych ZNP, 1963-69 wiceprzewodniczącym RZ ZNP do spraw socjalno-bytowych.

1962 - 1964

Od stycznia 1962 uczestniczy w pracach wydziałowego Zespołu Automatyki. Zespół ten, utworzony przez grupę profesorów i docentów Wydziału Elektrycznego (Edmund Romer, Jerzy Siwiński, Zdzisław Trybalski, Stefan Węgrzyn, Tadeusz Zagajewski) opracowywał pod kierunkiem prof. Tadeusza Zagajewskiego założenia organizacyjne i plany studiów nowego Wydziału Automatyki, starając się równocześnie o przekształcenie istniejącego na Wydziale Elektrycznym Oddziału Automatyki w Wydział. Brak stosownej decyzji Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego spowodował, iż z prośbą o interwencję zwrócono się do ówczesnego I sekretarza KW PZPR w Katowicach, Edwarda Gierka; notatkę dla I sekretarza w sprawie przyspieszenia powołania Wydziału Automatyki, datowaną 10.09.1963, podpisał "za grupę partyjną naukowców Wydziału Elektrycznego" dr inż. Henryk Kowalowski.

Wydział Automatyki Politechniki Śląskiej, powołany zarządzeniem Ministra z dnia 30.12.1963, rozpoczyna działalność 15.02.1964. Jedną z siedmiu katedr nowego Wydziału - Katedrę Konstrukcji Aparatów Automatyki - obejmuje jako pełniący obowiązki kierownika adiunkt dr inż. Henryk Kowalowski. Formalnie stanowisko to nie będzie obsadzone jeszcze przez dwa lata; opiekę naukową nad Katedrą pełni kierownik Katedry Miernictwa Przemysłowego, doc. Edmund Romer. Ponadto w skład Katedry Konstrukcji Aparatów Automatyki wchodzi: na etatach starszych asystentów - mgr inż. Zbigniew Bortliczek i mgr inż. Jerzy Dąbrowa, na etacie starszego laboranta - Marek Stęplewski oraz prowadząca sekretariat Alicja Sierzant. Katedra mieści się na parterze budynku przy ul. Marcina Strzody 28.

1964 - 1969

W lutym 1964 r. Henryk Kowalowski rozpoczyna ponad trzydziestoletni okres pracy na Wydziale Automatyki Politechniki Śląskiej, początkowo na stanowisku adiunkta, od 1966 r. jako docent etatowy (decyzja Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 24.10.1966).

Jako faktyczny, a od 1966 również formalny kierownik Katedry Konstrukcji Aparatów Automatyki organizuje od podstaw zespół naukowo-dydaktyczny, którego zadaniem ma być działalność dydaktyczna i naukowo-badawcza w zakresie projektowania, konstruowania, wytwarzania i badania elementów i urządzeń automatyki, wówczas w szczególności elektromechanicznych i magnetycznych. Od października 1964 r. prowadzi dla studentów Wydziału Automatyki własne wykłady z przedmiotów "Elektromagnetyczne elementy automatyki" (studia dzienne) i "Maszyny elektryczne i napęd" (studia wieczorowe). Kieruje pracą w sukcesywnie uruchamianym dydaktycznym i naukowo-badawczym Laboratorium Elektromagnetycznych Elementów Automatyki (początek zajęć dla studentów również w październiku 1964 r.). Jest współautorem i redaktorem dwuczęściowego skryptu uczelnianego "Laboratorium elektromechanicznych i magnetycznych elementów automatyki" (1967) oraz autorem dwuczęściowego skryptu centralnego "Maszyny i napęd elektryczny" (Warszawa 1969, cztery wydania w latach 1969-74, 1970 - nagroda indywidualna III stopnia Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego). Pozyskuje i prowadzi nowe prace naukowo-badawcze dla przemysłu; dwie z nich, jedna dotycząca pewnego przypadku analizy konstrukcji dwufazowych asynchronicznych prądnic tachometrycznych (współautor: Zbigniew Bortliczek) i druga, na temat bezstykowego indukcyjnego przetwornika kąta obrotu na liniowy sygnał elektryczny (współautor: Jerzy Dąbrowa) zaowocują w niedalekiej przyszłości pierwszymi z wypromowanych pod jego kierunkiem rozprawami doktorskimi (1970 - Zbigniew Bortliczek, 1971 - Jerzy Dąbrowa). Własne zainteresowania naukowe skupia na problematyce sterowanych asynchronicznych silników liniowych (referat na IV Krajowej Konferencji Automatyki, Kraków 1970).

Równocześnie jest wydziałowym przedstawicielem pomocniczych pracowników nauki w Senacie Politechniki Śląskiej, członkiem Komisji do spraw rozwoju młodej kadry, członkiem Komisji dyscyplinarnej dla pracowników nauki. W okresie 11.1966-09.1968 pełni obowiązki kierownika Studiów Eksternistycznych i Magisterskich Studiów Wieczorowych Politechniki Śląskiej.

W latach 1964-68 jest I sekretarzem POP PZPR na Wydziale Automatyki. W dalszym ciągu pracuje we władzach uczelnianych ZNP; jako wiceprzewodniczący RZ ZNP do spraw socjalno-bytowych organizuje od 1965 r. ośrodek wypoczynkowy w Jastrzębiej Górze.

W 1966 r. jest odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, w 1969 - Medalem 25-lecia Politechniki Śląskiej.

1968 - 1973

Decyzją Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego z dnia 06.09.1968 r. jest powołany na stanowisko dziekana Wydziału Automatyki Politechniki Śląskiej od 01.10.1968 r.. Decyzją rektora Politechniki Śląskiej jest powoływany na to stanowisko jeszcze dwukrotnie: od 01.09.1969 r., a następnie od 01.09.1971 r. Kadencję kończy 31.08.1973 r.

W tym czasie zmienia się nazwa Wydziału (w 1971 r. na Wydział Automatyki i Informatyki), dwukrotnie Wydział jest reorganizowany (w 1969 r. i 1971 r.), dobiega końca rozpoczęta w 1967 r. budowa nowego gmachu Wydziału przy ul. Katowickiej 16; jego zasiedlenie następuje w lecie 1973 r. Nie udaje się natomiast powołać - pomimo dużego zaangażowania w tę sprawę dziekana i Rady Wydziału - drugiego na Wydziale obok Elektroniki kierunku studiów - Automatyka. Jednak ówcześni absolwenci specjalności Automatyka uzyskują wówczas w dyplomach ukończenia studiów wpis "magister inżynier automatyk".

1969 - 1971

Od lipca 1969 r. do września 1971 r. praca na stanowisku kierownika Katedry Technologii Urządzeń Automatyki.

Katedra Technologii Urządzeń Automatyki powstała jako jedna z pięciu katedr ówczesnego Wydziału Automatyki w wyniku reorganizacji Uczelni zarządzanej decyzją Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego z dnia 13.06.1969 r. Nową Katedrę utworzyli: cały zespół dotychczasowej Katedry Konstrukcji Aparatów Automatyki oraz zespoły projektowo-konstrukcyjne działające dotąd w Katedrze Miernictwa Przemysłowego (dr Wojciech Tarnowski) i w Katedrze Elektroniki Przemysłowej (doc. Aleksander Kwieciński). Katedra w dalszym ciągu mieściła się przy ul. Marcina Strzody 28.

1971

Otrzymuje tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego nauk technicznych, nadany uchwałą Rady Państwa z dnia 23.09.1971 r. Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego powołuje go w związku z tym od dnia 01.10.1971 r. na stanowisko profesora nadzwyczajnego na Politechnice Śląskiej.

1971 - 1977

Od października 1971 r. do września 1974 r. praca na stanowisku dyrektora Instytutu Konstrukcji i Technologii Urządzeń Automatyki i Elektroniki Politechniki Śląskiej, a następnie do 09.1977 na stanowisku dyrektora Instytutu Konstrukcji i Technologii Urządzeń Automatyki i Informatyki Politechniki Śląskiej.

Instytut Konstrukcji i Technologii Urządzeń Automatyki i Elektroniki powstał w wyniku kolejnej reorganizacji Politechniki Śląskiej, zarządzanej decyzją Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego z dnia 15.09.1971 r., a prowadzącej do zastąpienia istniejącej katedralnej struktury Uczelni przez strukturę instytutową. Nowy instytut, jeden z czterech na ówczesnym Wydziale Automatyki, utworzyły cztery zespoły przedmiotowe: Zespół Przesyłu Sygnału (prof. Adam Macura), Zespół Układów Elektronicznych i Matematycznych Maszyn Sterujących (dotychczasowa Katedra Elektroniki z prof. Tadeuszem Zagajewskim i doc. Stanisławem Malzacherem), Zespół Konstrukcji Urządzeń Automatyki (dotychczasowa Katedra Technologii Urządzeń Automatyki z prof. Henrykiem Kowalowskim) oraz Zespół Dynamiki Układów Mechanicznych (prof. Bogdan Skalmierski). W październiku 1974r. - w związku z utworzeniem Instytutu Elektroniki, do którego przeszły zespoły profesorów T. Zagajewskiego i A. Macury (równocześnie na Wydział Matematyczno-Fizyczny przeszedł zespół prof. B. Skalmierskiego) - nazwę instytutu zmieniono na Instytut Konstrukcji i Technologii Urządzeń Automatyki i Informatyki. Pomieszczenia Instytutu, początkowo w różnych miejscach z siedzibą dyrekcji przy ul. Marcina Strzody 28, od czerwca 1973 znalazły się w nowym gmachu Wydziału Automatyki i Informatyki przy ul. Katowickiej 16.

Intensywna działalność organizatorska i reorganizatorska prof. Henryka Kowalowskiego na stanowisku dziekana (1968-73) i dyrektora instytutu (1971-77) nie osłabiła jego aktywności naukowo-dydaktycznej. Zmienia w tym czasie swoje zainteresowania badawcze; odchodzi od uprawianej dotąd analizy i syntezy konstrukcji wybranych urządzeń automatyki, w szczególności elektromechanicznych - skupia się na metodologicznych problemach automatyzacji prac projektowo-konstrukcyjnych, w szczególności w odniesieniu do technicznych środków automatyki i informatyki. Świadczą o tym np. referaty wygłoszone na VI Krajowej Konferencji Automatyki w Poznaniu (1974), na III Konferencji "Automatyzacja 76" w Warnie (1976), na Międzynarodowym Kongresie Elektrotechnicznym w Moskwie (1976), również publikacje, m.in. w ZNPSI "Automatyka" (1976). Powołuje do życia naukowo-dydaktyczny Zespół Automatyzacji Prac Projektowo-Konstrukcyjnych, który

od października 1971 r. angażuje się w realizację znacznej części planu studiów na nowej specjalizacji Konstrukcja Urządzeń Automatyki; sam prowadzi dla studentów tej specjalizacji własny przedmiot "Automatyzacja projektowania". Wcześniejszy dorobek dydaktyczny podsumowuje w dwuczęściowym skrypcie uczelnianym "Elektromechaniczne i magnetyczne elementy automatyki" (dwa wydania w latach 1971 i 1979, nagroda indywidualna III stopnia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki w 1973 r.; wydania uzupełnione w PWN 1980 i 1982). Wydaje też uzupełnioną wersję podręcznika "Maszyny i napęd elektryczny" (PWN, dwa wydania w latach 1973-81).

Nie ustaje w organizowaniu naukowo-badawczej współpracy z przemysłem. Jest konsultantem do spraw automatyzacji w Hucie "Zawiercie" (1969-74). W latach 1971-75 kieruje zespołem badawczym realizującym dwa tematy z problemu węzłowego 06.1.2. "Opracowanie koncepcji podstaw teoretycznych wielomaszynowej struktury sterowania dużym kombinatem przemysłowym na przykładzie Huty Katowice" ("Automatyczne sterowanie i kontrola jakości wyrobów" oraz "Śledzenie ciągłości przepływu materiałów"). Prowadzi liczne inne prace naukowo-badawcze dla przemysłu o bardzo różnorodnej tematyce. Wśród nich szczególnie miejsce zajmuje urządzenie do pozaustrojowej dializy krwi (sztuczna nerka), którego projekt i prototyp wykonał zespół w składzie Henryk Kowalowski, Aleksander Kwieciński, Józef Wejchönig i inni; w marcu 1976 r. urządzenie zostało przekazane do eksploatacji w Klinice Nefrologicznej Śląskiej Akademii Medycznej, wyniki badań klinicznych były referowane na konferencji "Biocybernetyka i inżynieria biomedyczna" w Warszawie (1976) oraz na Międzynarodowym Kongresie Elektrotechnicznym w Moskwie (1976), w 1977r. praca została wyróżniona nagrodą zespołową I stopnia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

Jako promotor prac doktorskich doprowadza w tym czasie do pomyślnej obrony kolejnych trzech doktorantów (1975 - Marian Woźniak i Henryk Słupiński, 1976 - Franciszek Marecki). Spośród nich Franciszek Marecki, absolwent Wydziału Automatyki Politechniki Śląskiej zatrudniony w Instytucie od lutego 1972 r., od października 1974 kierownik Zespołu Automatyzacji Prac Projektowo-Konstrukcyjnych, już wówczas współautor wielu prac Profesora, wyrosł niebawem na jego najbliższego współpracownika.

Od 10.1972 do 09.1975 Profesor jest członkiem Komisji Dyscyplinarnej dla nauczycieli akademickich Politechniki Śląskiej.

Od 1975 r. członek Komitetu Automatyki i Cybernetyki Technicznej PAN (obecnie Komitet Automatyki i Robotyki PAN). Od 1976 r. członek Sekcji Cybernetyki w Górnictwie Komitetu Górnictwa PAN. Również w Polskim Komitecie Automatyki i Pomiarów NOT, w późniejszym okresie jako przewodniczący Sekcji Robotyki. Od 1972 r. do dziś członek Rady Naukowej Zakładu Systemów Automatyki Kompleksowej PAN w Gliwicach (obecnie Instytut Informatyki Teoretycznej i Stosowanej PAN).

Dalej pracuje we władzach uczelnianych ZNP, od 1969 r. w Komisji Rewizyjnej RZ. W latach 1970-73 członek plenum Sekcji Nauki ZG ZNP w Warszawie.

W 1973 r. kandyduje z listy FJN w wyborach do rad narodowych i zostaje wybrany radnym Miejskiej Rady Narodowej w Gliwicach. Będzie pełnił tę funkcję jeszcze przez trzy kadencje, ostatni raz w latach 1984-90, przez cały czas w Komisji Oświaty, Wychowania i Kultury.

W 1971 r. odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, w 1974 r. - Medalem 30-lecia Polski Ludowej i odznaką "Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej", w 1977 r. - Medalem Edukacji Narodowej.

1977 - 1980

Od października 1977r. praca na stanowisku dyrektora Instytutu Automatyki Politechniki Śląskiej.

Instytut Automatyki powstał w wyniku reorganizacji Wydziału Automatyki i Informatyki zarządzanej na wniosek kierownictwa Wydziału decyzją Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 23.09.1977; polegała ona na połączeniu w jeden organizm siedmiu wywodzących się z różnych instytutów zespołów przedmiotowych. Były to: Zespół Teorii Sterowania z Instytutu Informatyki Czasu Rzeczywistego (prof. Ryszard Gessing); Zespoły Automatyki Przemysłowej (doc. Antoni Niederliński), Urządzeń i Układów Automatyki (prof. Zdzisław Trybalski i doc. Reginald Krzyżanowski) oraz Systemów Pomiarowych (doc. Janusz Piotrowski) z dotychczasowego Instytutu Automatyki Przemysłowej i Pomiarów, który ulegał likwidacji; Zespoły Konstrukcji Urządzeń Automatyki (doc. Wojciech Tarnowski), Automatykacji Prac Projektowo-Konstrukcyjnych oraz Elektromechanicznych i Magnetycznych Elementów Automatyki (prof. Henryk Kowalowski) z dotychczasowego Instytutu Konstrukcji i Technologii Urządzeń Automatyki i Informatyki, który również ulegał likwidacji. W momencie powołania Instytut Automatyki liczył 110 pracowników, w tym 75 nauczycieli akademickich.

Lata 1977-80 w biografii naukowej prof. Henryka Kowalowskiego charakteryzuje dalsza ewolucja zainteresowań badawczych: od automatyzacji prac projektowo - konstrukcyjnych do automatyzacji i robotyzacji dyskretnych procesów przemysłowych. Badania w tej dziedzinie, zapoczątkowane pracą dla Huty Katowice, rozwijają się przede wszystkim (ale nie tylko) w oparciu o wykonywaną w latach 1976-81 pod kierunkiem Profesora serię prac dla Fabryki Samochodów Małolitrażowych w Bielsku-Białej na temat harmonogramowania, również przy wykorzystaniu robotów przemysłowych, wybranych dyskretnych procesów technologicznych (kucie matrycowe, tłoczenie blach karoseryjnych, montaż skrzyni biegów, montaż silnika). Owocują one licznymi publikacjami, indywidualnymi i zbiorowymi, a także kolejnym w dorobku Profesora jako promotora doktoratem (1978 - Jacek Duda). Za opracowanie i wdrożenie systemu dyspozytorskiego sterowania linią montażową SILMONT twórcy otrzymują w 1978 nagrodę II stopnia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

Profesor jest pomysłodawcą i organizatorem Krajowej Konferencji Automatykacji Dyskretnych Procesów Przemysłowych, która po raz pierwszy obraduje w Kozubniku k.Bielska w październiku 1978 r.; odtąd będzie się odbywać regularnie co dwa lata, w 1994 po raz dziewiąty.

Jest współtwórcą opracowanego w tym czasie i wchodzącego w życie 01.10.1978 nowego programu studiów dla specjalności Automatyka na Wydziale Automatyki i Informatyki, zgodnie z którym on sam od roku akademickiego 1981/82 prowadzić będzie dwa nowe wykłady: z przedmiotu obowiązkowego "Automatykacja dyskretnych procesów przemysłowych" oraz z przedmiotu obieralnego "Robotronika". Ten drugi przekształca się niebawem w "Podstawy robotyki" i stanie się jednym z argumentów za uruchomieniem na Wydziale Automatyki i Informatyki Politechniki Śląskiej kierunku studiów Automatyka i Robotyka.

W 1978 odznaczony Orderem Sztandaru Pracy II klasy.

1980 - 1984

Od 10.1980 na Wydziale Automatyki i Informatyki organizuje się NSZZ "Solidarność". Akces pracowników Wydziału do Związku jest powszechny. Prof. Henryk Kowalowski, od początku zdecydowany przeciwnik celów i metod "Solidarności", nie podziela entuzjazmu otoczenia i nie zapisuje się do Związku. W październiku 1981 r., podczas strajku

okupacyjnego studentów Wydziału Automatyki i Informatyki, na wyłożonej w hallu wydziału liście osób nie popierających strajku widnieje tylko jedno, własnoręcznie wpisane nazwisko: Henryk Kowalowski.

W październiku 1981 r. kierownictwo Instytutu Automatyki obejmuje prof. Zdzisław Trybalski, powołany na to stanowisko w wyniku wyborów przeprowadzonych 25.09.1981. Prof. Henryk Kowalowski w wyborach nie kandyduje. W lutym 1982 r. organizuje na Uczelni OKON, w maju 1982 r. jest członkiem Wydziałowej Komisji Weryfikacyjnej. W maju 1984 r. kandyduje wraz z prof. Ryszardem Gessingiem na stanowisko dziekana Wydziału Automatyki i Informatyki; w wyborach przeprowadzonych 22.05.1984 więcej głosów otrzymuje prof. R. Gessing.

Pracuje w tym czasie nad monografią "Automatyzacja dyskretnych procesów przemysłowych", której jest współautorem i redaktorem; książka ukazuje się w listopadzie 1984 r. nakładem WNT, zespół autorski otrzymuje za nią w 1985 r. nagrodę II stopnia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Równocześnie jako promotor doprowadza do pomyslniej obrony dwie kolejne prace doktorskie (1982 - Bożena Paluchiewicz i Magdalena Torońska-Łuczyńska).

W 1984 odznaczony Medalem 40-lecia Polski Ludowej oraz Medalem 40-lecia Politechniki Śląskiej.

1984 - 1995

Od października 1984 r. praca w Instytucie Automatyki na stanowisku kierownika Zakładu Robotyki i Automatyzacji Procesów Dyskretnych. Zakład ten powstał w związku z wejściem w życie nowego statutu Uczelni przez połączenie Zespołów Automatyzacji Prac Projektowo-Konstrukcyjnych oraz Elektromechanicznych i Magnetycznych Elementów Automatyki. W kwietniu 1986 r. do nowego Zakładu dołączył dotychczasowy Zakład Konstrukcji Urządzeń Automatyki. Uproszczona w ten sposób struktura organizacyjna Instytutu Automatyki (5 zakładów) nie była już odąd zmieniana.

W tym czasie otrzymuje tytuł naukowy profesora zwyczajnego, nadany uchwałą Rady Państwa z dnia 11.04.1986.

Kontynuuje działalność naukowo-badawczą w dziedzinie automatyzacji i robotyzacji dyskretnych procesów przemysłowych. W latach 1986-90 kieruje pracami zespołowymi z CPBR na temat sterowania procesami montażu na liniach oraz z PR na temat sterowania zrobotyzowanych linii i gniazd technologicznych, magazynów buforowych, linii transportowych; związane z tym referaty wygłasza m.in. na konferencjach ARS-84 i ARS-87 w Ostrawie (1984 i 1987), na X Krajowej Konferencji Automatyki w Lublinie (1988), na konferencji "Grenzenlose Innovation" w Zittau (1991), na międzynarodowej konferencji "Computer Integrated Manufacturing" w Zakopanem (1992). Równocześnie inicjuje w tej dziedzinie i rozwinia nowe kierunki badań, dotyczące w szczególności zastosowań sztucznej inteligencji w robotyce i elastycznie automatyzowanej produkcji. Tego tematu dotyczy przede wszystkim prowadzona w latach 1990-91 praca z konkursu grantów Ministerstwa Edukacji Narodowej, również referat na XI Krajowej Konferencji Automatyki w Białymstoku (1991) oraz liczne publikacje w latach 1991-94, wśród nich ostatnia jak na razie w dorobku Profesora z września 1994 r. w ZNPŚI s. Automatyka na temat osobliwości inteligentnego sterowania w systemach czasu rzeczywistego.

Jest promotorem zakończonej w 1985 r. pracy doktorskiej Aleksandra Staszulonka na temat projektowania i symulacji sterowania robotów przemysłowych oraz recenzentem jego drugiej pracy doktorskiej, obronionej w 1989 na Katolickim Uniwersytecie Leuven w Belgii. Wspólnie z Aleksandrem Staszulonkiem i zespołem w ramach działalności statutowej (BK)

prowadzi od 1992 r. pracę na temat "Robot inteligentny - interfejsy, planowanie zadań, badanie sterowań"; praca jest w toku.

Dużą wagę przywiązuje do kształcenia inżynierów w ramach postulowanego kierunku studiów Automatyka i Robotyka. W czerwcu 1985 r. występuje w tej sprawie na IX Krajowej Konferencji Automatyki w Łodzi. W październiku 1985 r. inicjuje w Instytucie Automatyki dyskusję nad programem nauczania dla nowego kierunku. Równocześnie angażuje się w ogólnopolską akcję na rzecz formalnego wprowadzenia tego kierunku do krajowego szkolnictwa wyższego - od maja 1986 r. jako przedstawiciel Politechniki Śląskiej w działającym przy Ministrze Edukacji Narodowej Zespole ekspertów do spraw opracowania koncepcji rozwoju kształcenia w zakresie robotyki. Wysiłki te wienczy pozytywny skutek w postaci decyzji Ministra zezwalającej na rozpoczęcie kształcenia na kierunku Automatyka i Robotyka m.in. na Wydziale Automatyki i Informatyki Politechniki Śląskiej od 01.10.1987 r.

Profesor jest współtwórcą wchodzącego w życie od 01.10.1987 r. na Wydziale Automatyki i Informatyki nowego programu studiów dla kierunku Automatyka i Robotyka. Zgodnie z tym programem prowadzi na semestrze I od października 1987 r. przez trzy kolejne lata wykład z przedmiotu "Wprowadzenie do automatyki i robotyki", na semestrze V od października 1989 r. wykład z przedmiotu "Podstawy robotyki", na semestrach VIII i IX dla specjalności Robotyka od października 1990 r. wykład z przedmiotu "Sztuczna inteligencja robotów" (wspólnie z prof. Andrzejem Świerniakiem), od lutego 1991 r. wykład z przedmiotu "Elastyczne systemy produkcyjne" oraz od października 1991 r. w ramach przedmiotu monograficznego wykład "Inteligentne systemy produkcji"; w październiku 1993 r. "Podstawy robotyki" przekazuje w ręce bliskiego współpracownika, dr Tadeusza Szkodnego. Jest również współautorem i redaktorem skryptu uczelnianego "Laboratorium robotów przemysłowych" (1989). Ten fragment swojej działalności naukowo-dydaktycznej podsumowuje we wrześniu 1994 r. na XII Krajowej Konferencji Automatyki w Gdyni w referacie pt. "W sprawie kształcenia na poziomie wyższym inżynierów wiedzy - specjalistów z obszaru zastosowań sztucznej inteligencji".

Od grudnia 1985 r. do marca 1991 r. jest przewodniczącym Zakładowej Komisji Pojedynczej przy Politechnice Śląskiej. W latach 1983-86 członek Plenum i przewodniczący Komisji Nauki i Dydaktyki Rady ZNP. Od momentu samorozwiązania PZPR w styczniu 1990 r. - bezpartyjny.

W 1986 r. wyróżniony honorowym tytułem "Zasłużony nauczyciel Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej" oraz odznaczony Medalem Rodła.

W bieżącym 1995 roku prof. Henryk Kowalowski będzie obchodził podwójny jubileusz: 70 rocznicę urodzin oraz 50-lecie studiów i pracy na Politechnice Śląskiej. Równocześnie jest to rok, w którym - posłuszny ustawie - odejdzie na emeryturę.

W marcu 1995 r. zawiązał się w Zakładzie Robotyki i Automatyzacji Procesów Dyskretnych komitet dla zorganizowania uroczystości jubileuszowej. Niniejsze "Kalendarium", opracowane w czerwcu 1995 r., przedstawia autorską realizację jednej z inicjatyw komitetu. Nie byłaby ona możliwa bez pomocy Profesora, który na prośbę autora nie tylko w trakcie kilku wielogodzinnych rozmów cierpliwie i wyczerpująco odpowiadał na jego liczne, często obcesowe pytania, ale również sukcesywnie zaopatrywał go w dokumentację omawianych wydarzeń - po to, by jak sam się wyraził, każdego z nich można było dotknąć. Autor pozwala sobie w tym miejscu gorąco za okazaną pomoc podziękować.

Panie Profesorze - ad multos annos!

PROF. ZW. DR INŻ. HENRYK KOWALOWSKI
WYKAZ PUBLIKACJI

I. Książki, monografie, skrypty

1. PLAMITZER A. (red.): Laboratorium maszyn elektrycznych. Wyd. Politechniki Śląskiej, Gliwice. Cz. I, wyd. I 1957, wyd. II 1965. Cz.II, wyd. I 1958, wyd. II 1965.
autorstwo następujących rozdziałów:
w cz. I: - Badania i pomiary maszyn elektrycznych w praktyce przemysłowej i naukowo-badawczej
w cz.II: - Badania i pomiary silników synchronicznych
2. PLUCINSKI M.(red.):Laboratorium maszyn elektrycznych. Cz.III. Wyd. Politechniki Śląskiej, Gliwice, wyd.I 1962, wyd.II 1967.
autorstwo następujących rozdziałów:
- Badania i pomiary selsynów.
- Badania i pomiary asynchronicznych silników wykonawczych dla układów automatyki.
3. KOWALOWSKI H.(red): Laboratorium elektromechanicznych i magnetycznych elementów automatyki. Cz.I-II. Wyd. Politechniki Śląskiej, Gliwice 1967.
autorstwo następujących rozdziałów:
w cz. I:
- Elektromechaniczne i magnetyczne elementy automatyki jako obiekty badań i pomiarów. Metodyka wykonywania badań i pomiarów w praktyce przemysłowej, naukowej i dydaktycznej. Wybrane metody pomiarowe. Bezpieczeństwo pracy.
- Silniki krokowe (impulsowe).
w cz. II:
- Stabilizatory magnetyczne.
- Mikrosilniki synchroniczne.
- Uniwersalny mikrosilnik komutatorowy.
- Sprzęgła magnetyczne.
4. KOWALOWSKI H.: Maszyny i napęd elektryczny. Cz. I-II. Wyd. Politechniki Warszawskiej, Warszawa, wyd.I 1969, wyd.IV 1974.
5. KOWALOWSKI H.: Elektromechaniczne i magnetyczne elementy automatyki. Cz. I-II. Wyd. Politechniki Śląskiej, Gliwice, wyd. I 1971, wyd. II 1979.
6. KOWALOWSKI H.: Maszyny i napęd elektryczny. PWN, Warszawa, wyd. I 1975, wyd. II 1979, wyd. III 1981.
7. KOWALOWSKI H.: Elektromechaniczne i magnetyczne elementy automatyki. PWN, Warszawa, wyd. I 1980, wyd. II 1982.
8. KOWALOWSKI H. (red.): Automatykacja dyskretnych procesów przemysłowych. WNT, Warszawa, 1984.
autorstwo następujących rozdziałów:
w cz.III "Projektowanie i wdrażanie zautomatyzowanych systemów sterowania":
-Metodyka projektowania.
-Roboty i robotyzacja.
-Badania i pomiary zdawczo-odbiorcze.

9. KOWALOWSKI H. (red.): Laboratorium robotów przemysłowych. Wyd. Politechniki Śląskiej, Gliwice, 1989.
autorstwo następujących rozdziałów:
- Badania i pomiary robotów przemysłowych w praktyce projektowo-konstrukcyjnej i wdrożeniowo-eksploatacyjnej.

II. Artykuły, referaty, komunikaty naukowe opublikowane

1955

1. Issledowanije parametrow rotornych cepiej niejawnopoljusnych sinchronnych maszin. Awtoreferat dissertacii na soiskanie uczenoj stiepeni kandidata techniczeskich nauk. Tipografija MEI, Moskwa 1955, ss. 1-18.

1958

2. Elektromagnetyczna stała czasowa rotora turbogeneratorsa. ZNPŚI "Elektryka", 1958, z.5, ss. 103-112.
3. Mikromaszyny elektryczne. Materiały Seminarium Elektromaszynowego, Gliwice 09-11.06.1958, ss. 9-12.

1959

4. Seminarium Elektromaszynowe na Politechnice Śląskiej w Gliwicach. Przegląd Elektrotechniczny, 1959, nr 12, ss. 513-514.

1960

5. Lity wirnik turbogeneratorsa w zmiennym polu magnetycznym. ZNPŚI "Elektryka", 1960, z.6, ss. 123-125.
6. Asynchroniczne silniki wykonawcze dla układów automatyki. Materiały III Seminarium Maszyn i Napędów Elektrycznych, Gliwice 1960, ss. 93-114.

1961

7. Racjonalna regulacja napięć fazowych transformatorów zasilających niesymetryczne piece elektrodowe wielkich mocy. ZNPŚI "Elektryka", 1961, z.11, ss. 41-56.

1963

8. Siły elektrodynamiczne obciążające uzwojenia tworników maszyn synchronicznych. ZNPŚI "Elektryka", 1963, z.16, ss. 19-47.

1964

9. W sprawie metod obliczania sił elektrodynamicznych w połączeniach czołowych uzwojeń turbogeneratorów dużej mocy. Przegląd Elektrotechniczny, 1964, nr 5, ss. 218-221.
10. Osobliwości obliczeń i badań prototypowych dwufazowego asynchronicznego mikrosilnika wykonawczego z wirnikiem puszkowym. Materiały III Krajowej Konferencji Automatyki, Gliwice 1964, ss. 81-83. (Współautor: A. Różycki).

1965

11. Charakterystyka wyjścia dwufazowej asynchronicznej prądnicy tachometrycznej z wirnikiem kubkowym. ZNPŚI "Automatyka", 1965, z.6, ss. 85-110. (Współautor: Z.Bortliczek).

1967

12. Indukcyjny przetwornik liniowy - nowy sterowany napęd mechanizmów wykonawczych. Materiały IV Krajowej Konferencji Automatyki, Kraków 1967, tom 6, ss. 147-156.

1969

13. Słowo o Wydziale Automatyki. Materiały Sesji Naukowej Wydziału Automatyki "Rozwój teorii i praktyki w automatyce", Gliwice 4-15.11.1969. ZNPSI "Automatyka", 1969, z.14, ss. 5-10.
14. Osiągnięcia i potrzeby w zakresie budowy środków automatyzacji w kraju. Materiały Sesji Naukowej Wydziału Automatyki "Rozwój teorii i praktyki w automatyce", Gliwice 14-15.11.1969. ZNPSI "Automatyka", 1969, z.14, ss. 13-24.

1970

15. Niektóre problemy wprowadzania automatyki do procesów produkcyjnych. Materiały Narady Naukowo-Technicznej "Aktualne problemy automatyzacji przemysłu", NOT Gliwice, 06.1970, ss. 5-9.
16. Osnownyje woprosy razwitia sriedstw awtomatiki w Polsce. Materiały Konferencji Naukowo-Technicznej, MEI Moskwa, 1970, ss. 193-201.

1972

17. Problematika naucznych disciplin i podgotowka kadrow dla nowych razwiwajuszczichsja naprawlenij awtomatiki. Materiały Międzynarodowej Konferencji ARS-72, Ostrava 1972.
18. Badanie własności dynamicznych materiałów magnetycznych na rdzenie samonasycalnych wzmacniaczy magnetycznych metodą Roberts'a. ZNPSI "Automatyka", 1972, z.19, ss. 85-106. (Współautor: H. Słupiński).

1973

19. Symulacja jako metoda badania dynamiki elementów i układów automatyki. Materiały jubileuszowej Konferencji Naukowej Wydziału Automatyki i Informatyki "Współczesne problemy automatyki i informatyki", Gliwice 18-20.09.1973, sekcja B, ss. 13-21. (Współautorzy: J. Duda i F. Marecki).
20. Próba automatyzacji sterowania konsystencją masy betonowej w procesie mieszania. Materiały Jubileuszowej Konferencji Naukowej Wydziału Automatyki i Informatyki "Współczesne problemy automatyki i informatyki", Gliwice 18-20.09.1973, sekcja B, ss. 21-34. (Współautorzy: H. Słupiński i P. Słuszkiewicz).
21. Zastosowanie modelowania analogowego i cyfrowego w pracach naukowo-badawczych. Materiały Konferencji "Zastosowanie elektronicznych maszyn cyfrowych w pracach inżynierskich", NOT Katowice, ss. 94-102. (Współautorzy: J. Duda i F. Marecki).
22. Metodologiczne problemy projektowania obwodów elektromagnetycznych elektromechanicznych przetworników energii metodą modelowania. Materiały I Sympozjum "Problemy projektowania obwodów elektrycznych przy zastosowaniu maszyn cyfrowych", PTETiS Gliwice, 22-23.11.1973, ss. 121-123. (Współautor: F. Marecki).

1974

23. Modelowanie cyfrowe dynamiki przemysłowej. Materiały Konferencji "Cyfrowe systemy sterowania", Wrocław 1974. (Współautor: F. Marecki).
24. Hierarchiczny model cyfrowy. Materiały Konferencji "Cyfrowe modele matematyczne", Rzeszów 1974. (Współautor: F. Marecki).
25. Model matematyczny automatu kopiującego z rysunku we współrzędnych prostokątnych do cięcia termicznego. Materiały VI Krajowej Konferencji Automatyki, Poznań 1974, tom I, s. 341. (Współautorzy: F. Marecki i T. Woźniak).

26. Osobliwości badania obiektów dynamicznych metodą modelowania cyfrowego w zastosowaniu do automatyzacji prac projektowo - konstrukcyjnych. Materiały VI Krajowej Konferencji Automatyki, Poznań 1974, tom I, ss. 595. (Współautorzy: F. Marecki i J. Sobień).
 27. Analiza wartości w projektowaniu konstrukcji. Pomiar Automatyka Kontrola, 1974, nr 11, ss. 503-505. (Współautor: F. Marecki).
- 1975
28. K woprosu primienienija teorii hierarchicznych mnogopowierch nostnych sistem uprawnienija dla sieżki piereptywa materjała w metalurgiczskim kombinacie. Materiały Międzynarodowej Konferencji ARS-75, Ostrava 1975.
 29. O potrebnosti wwiedienija uprawljajemych processow kontrola kaczestwa w metalurgiczskije technologije. Materiały Międzynarodowej Konferencji ARS-75, Ostrava 1975. (Współautor: H. Słupiński).
 30. Symulacja i teoria wielopoziomowych systemów hierarchicznych środkiem do intensyfikacji i optymalizacji procesów hutniczych w oparciu o systemy maszyn cyfrowych. Materiały Konferencji "Analiza aktualnego stanu wykorzystania prac naukowych w energetyce hutniczej", Katowice 1975, ss. 103-109.
- 1976
31. K woprosu tieoreticzskich i metodologiczskich osnov sozdaninija sistem awtomatyczeskogo projektowanija. Trudy MEI, 1976, nr 285.
 32. Modelowanie cyfrowe przewietrzania kopalni.
Materiały Sympozjum "Teoria i technika sterowania w służbie bezpieczeństwa pracy w górnictwie", Sekcja Cybernetyki w górnictwie Komitetu Górnictwa PAN, Jaszowiec 03-06.11.1976, ss. 29-36. (Współautor: F. Marecki).
 33. Teoretyczne podstawy zasad budowy technicznych środków automatyki i informatyki - potrzeba syntezy. ZNPSI "Automatyka", 1976, z.36, ss. 11-18.
 34. Weryfikacja projektu zespołu piecownia-zgniatacz metodą modelowania cyfrowego. ZNPSI "Automatyka", 1976, z.36, ss. 55-62. (Współautorzy: J. Duda i F. Marecki).
 35. Identyfikacja adaptacyjna walcarki i predykcja procesu walcowania. ZNPSI "Automatyka", 1976, z.36, ss. 63-68. (Współautorzy: F. Marecki i M. Torońska-Luczyńska).
 36. Zastosowanie cyfrowego modelu symulacyjnego do predykcji procesu walcowania na walcowni ciągłej kęsów. ZNPSI "Automatyka", 1976, z.36, ss. 69-78. (Współautorzy: J. Duda i F. Marecki).
 37. Symulacja procesu przepływu materiału pomiędzy stalownią a walcownią. Materiały III Krajowej Konferencji Informatyki, Katowice 1976, tom IV, z.13, ss. 3-10. (Współautorzy: J. Duda, F. Marecki, M. Torońska-Luczyńska).
 38. Teoretyczskije i metodologiczskije woprosy sozdanija sistem awtomatizirowannogo projektowanija. Materiały III Konferencji "Automatyzacja 76", Warna 1976, tom VII, ss. 189-198.
 39. Krajowe urządzenie do hemodializy pozaustrojowej (sztuczna nerka ZP-1) - założenia projektowo-konstrukcyjne, wyniki badań technicznych i klinicznych. Materiały Krajowej Konferencji Naukowej "Biocybernetyka i inżynieria biomedyczna", Warszawa 1976, ss. 136-138. (Współautorzy: A. Kwieciński, J. Wejchönig, K. Mosler, K. Szendzielorz, R. Wojnar, L. Witruk).

1977

40. Awtomatizirovannyje sistemy projektirovanija elektriczeskich maszin. Materiały Światowego Kongresu Elektrotechnicznego, Moskwa 21-25.06.1977, sekcja 6, raport 79, ss. 1-10.
41. Ustrojstwo dla gemodializa wnie organizma. Materiały Światowego Kongresu Elektrotechnicznego, Moskwa 21-25.06.1977, sekcja 8B, raport 44, ss. 1-8. (Współautorzy: A. Kwieciński i J. Wejchönig).
42. Modelowanie cyfrowe dynamiki procesu przepływu materiału w piecowni zgniatacza. Materiały VII Krajowej Konferencji Automatyki, Rzeszów 1977, ss. 637-647. (Współautorzy: J. Duda i F. Marecki).

1978

43. Osobiennosti wniedrienija awtomatizirovannyh sistem uprawlenija diskretnogo charaktera processa maszynostroitelnyh przedprjati. Materiały Międzynarodowej Konferencji ARS-78, Ostrava 1978.
44. Informatyczny system kierowania linii montażowej samochodu Fiat 126p. Materiały Konferencji "Infogryf 78", Kołobrzeg 1978, ss. 168-180. (Współautor: F. Marecki).
45. Modelowanie w operatywnym sterowaniu produkcją dyskretnych procesów przemysłu maszynowego. Materiały I Krajowej Konferencji Automatyzacji Dyskretnych Procesów Przemysłowych, Kozubnik 1978. ZNPSI "Automatyka", 1978, z.43, ss. 53-59.

1979

46. Kalendarsnoje planirovanije sztempowki karoserijnych listow. Materiały III Międzynarodowego Sympozjum "Control Systems and Computer Sciences", Bukareszt 1979, tom III, ss. 890-916. (Współautorzy: F. Marecki i Z. Jurczyk).
47. System operatywnego sterowania procesem wytłaczania blach karoseryjnych. Materiały Konferencji "Syster 79", Katowice 1979, ss. 85-97. (Współautor: Z. Jurczyk).
48. Interdyscyplinarność zadań projektowania i wdrażania komputerowych systemów kontroli i sterowania jakością wyrobów w przemyśle. Materiały III Branżowej Konferencji Ekonomistów Przemysłu Motoryzacyjnego, Bielsko-Biała, 1979, ss.36-44.

1980

49. Ważniejsze zasady projektowania i wdrażania automatyzowanych systemów sterowania dyskretnymi procesami przemysłowymi wspomaganymi komputerowo. Materiały II Krajowej Konferencji Automatyzacji Dyskretnych Procesów Przemysłowych, Kozubnik 1980. ZNPSI "Automatyka", 1980, z.55, ss. 163-174.
50. Analiza możliwości i propozycje rozwiązania robotyzacji procesu kucia matrycowego na gorąco na przykładzie Zakładu Nr 4 FSM Skoczów. Materiały II Krajowej Konferencji Automatyzacji Dyskretnych Procesów Przemysłowych, Kozubnik 1980. ZNPSI "Automatyka", 1980, z.55, ss. 175-188. (Współautor: A. Staszulonek).

1981

51. An Algorithm of Independent Tasks Scheduling in a System with Dispersed Parameters. Materiały IV Międzynarodowego Sympozjum "Control Systems and Computer Sciences", Bukareszt 1981, tom V, cz.III, ss. 8-16. (Współautorzy: F.Marecki, L.Starzyczny, K.Dusza).
52. Nauczno-issledowatielskije woprosy projektirovanija i wniedrienija w praktiku awtomatizirovannyh sistem uprawlenija diskretnymi promyszlennymi processami. Materiały Międzynarodowej Konferencji ARS-81, Ostrava 1981.

1982

53. Osobliwości elastycznej automatyzacji dyskretnych procesów przemysłowych drogą robotyzacji. Materiały III Krajowej Konferencji Automatyzacji Dyskretnych Procesów Przemysłowych, Jaworze 1982. ZNPŚI "Automatyka", 1982, z.64, ss. 201-216.

1983

54. Dwie perspektywy wykorzystania nauki o metodach i układach sterowania w górnictwie. Mechanizacja i Automatyzacja Górnictwa, 1983, nr 3, ss.12-16.
55. Roboty przemysłowe - stan rozwoju i perspektywy zastosowań. Materiały Konferencji "Nowoczesne techniki w organizacji produkcji i zarządzaniu przedsiębiorstwem", TNOiK Katowice, 10.1983, ss. 1-20.

1984

56. Nauczna problematyka robotyzacji jak nieobchodimost dopońnienia awtomatizacji dyskretnych promyslennych processow. Materiały Międzynarodowej Konferencji ARS-84, Ostrava 1984.
57. O preferowanych kierunkach badań podstawowych w automatyce i automatyzacji na tle potrzeb gospodarczych. ZNPŚI "Automatyka", 1984, z.73, ss. 53-62.
58. Problemy naukowo-badawcze ukierunkowane na automatyzację systemów wypracowania decyzji adaptacyjnych robotów przemysłowych. Materiały IV Krajowej Konferencji Automatyzacji Dyskretnych Procesów Przemysłowych, Kozubnik 1984. ZNPŚI "Automatyka", 1984, z.75, ss. 225-234.

1985

59. Sterowanie dyskretnych procesów przemysłowych drogą optymalizacji harmonogramów realizacji planów produkcyjnych. Materiały Konferencji "Zastosowanie systemów minikomputerowych w zarządzaniu", TNOiK Katowice, 06.1985, ss. 1-13.
60. W sprawie kształcenia specjalistów w dziedzinie robotroniki w kraju. Materiały IX Krajowej Konferencji Automatyki, Łódź 1985, ss. 122-130.
61. Badania i pomiary robotów przemysłowych w praktyce projektowo-konstrukcyjnej i wdrożeniowo-eksploatacyjnej. Materiały I Krajowej Konferencji Robotyki, Wrocław 18-20.09.1985. Prace Naukowe Instytutu Cybernetyki Technicznej Politechniki Wrocławskiej, 1985, nr 68, ss. 9-18.

1986

62. Elastycznie automatyzowane systemy produkcyjne. Materiały III Krajowej Konferencji "Badania operacyjne stosowane", TNOiK Bielsko-Biała, 1986, ss.86.

1987

63. K woprosu projektowanija gibko awtomatirizowanego proizvodstva. Materiały Międzynarodowej Konferencji ARS-87, Ostrava 1987.
64. Działalność prof. dr inż. Władysława Kuczewskiego w organizacji życia społeczności akademickiej u narodzin Politechniki Śląskiej. ZNPŚI "Hutnictwo", 1987, z.30, ss. 17-22.

1988

65. Roboty w elastycznie automatyzowanej produkcji. Materiały X Krajowej Konferencji Automatyki, Lublin 1988, tom I, ss. 121-128.
66. Słowo o zadaniach oczekujących rozwiązania w zakresie automatyzacji i robotyzacji dyskretnych procesów przemysłowych w kraju. Materiały VI Krajowej Konferencji Automatyzacji Dyskretnych Procesów Przemysłowych, Kozubnik 1988. ZNPŚI "Automatyka", 1988, z. 99, ss. 10-19.

67. Metodyka, modelowanie i optymalizacja procesów montażu oraz ich matematyczne modele i algorytmy projektowania. Prace PBRPTiKM "Tekoma", Warszawa 1988, z.41, ss. 42-56. Przedruk p.t. "Projektowanie linii montażowych" w Przeglądzie Mechanicznym, 1988, nr 23, ss. 13-17. (Współautorzy: F.Marecki, M.Torońska-Luczyńska, J.Krystek, E.Król, A.Fortuna, A.Gan).

1990

68. W sprawie metod komputerowego wspomaganie decyzji (sztucznej inteligencji) w robotyce. Materiały VII Krajowej Konferencji Automatyzacji Dyskretnych Procesów Przemysłowych, Kozubnik 1990. ZNPŚI "Automatyka", 1990, z. 101, ss. 123-140.
69. Podstawy metodologiczne konstrukcji baz wiedzy systemów ekspertowych projektowania elastycznie automatyzowanej produkcji w zintegrowanych systemach produkcji. Materiały VII Krajowej Konferencji Automatyzacji Dyskretnych Procesów Przemysłowych, Kozubnik 1990. ZNPŚI "Automatyka", 1990, z.101, ss. 141-156.
70. Automatyzacja i robotyzacja podstawą realizacji współczesnych procesów wytwarzania. Materiały Konferencji Naukowo-Technicznej "Automatyzacja i robotyzacja prac konstrukcyjnych i procesów technologicznych", Bielsko-Biała, 10.1990.

1991

71. Sztuczna inteligencja w robotyce i komputerowo zintegrowanej produkcji. Materiały XI Krajowej Konferencji Automatyki, Białystok 1991, tom I, ss. 123-130.
72. Die Evolution der automatisierten Steuerungssysteme in CIM-Technologien. Materiały Międzynarodowej Konferencji "Grenzenlose Innovation" Zittau 24-25.10.1991, ss.67-73.

1992

73. Wissenbasierte Systeme in der Automatisierung der Produktionprozessen. Materiały Międzynarodowej Konferencji "Computer Integrated Manufacturing", Zakopane 24-27.03.1992. ZNPŚI "Mechanika", 1992, z. 108, ss. 213-217.
74. Sztuczna inteligencja w automatyzowanych systemach sterowania produkcją. Materiały VIII Krajowej Konferencji Automatyzacji Dyskretnych Procesów Przemysłowych, Kozubnik 1992. ZNPŚI "Automatyka", 1992, z. 109, ss. 159-171.

1993

75. Modele sztucznej inteligencji w generowaniu sterowań integrowanych elastycznych systemów produkcji. Zeszyty Naukowe Akademii Górniczo-Hutniczej, Kraków 1993, z.64, ss. 488-499.

1994

76. Osobliwości inteligentnego sterowania w systemach czasu rzeczywistego. Materiały IX Krajowej Konferencji Automatyzacji Dyskretnych Procesów Przemysłowych, Kozubnik 1994. ZNPŚI "Automatyka", 1994, z. 115, ss. 337-345.
77. W sprawie kształcenia na poziomie wyższym inżynierów wiedzy - specjalistów z obszaru zastosowań sztucznej inteligencji. Prace XII Krajowej Konferencji Automatyki, Gdynia 1994, ss.203-209.

(oprac. ZB.)